

ЗАТВЕРДЖЕНО

**за засіданні педагогічної ради
протокол №1 від 31.08.2026**

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

результатів навчання учнів

Громадянська та історична освітня галузь

Загальний комплект для всіх предметів і курсів галузі

**Розроблено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки
України «Про затвердження системи та загальних критеріїв
оцінювання результатів навчання учнів»
від 04.05.2026 № 722, зареєстрованого в Міністерстві юстиції
України 24.07.2026 за № 922/46316**

- Історія
- Правознавство
- Громадянська освіта

1 БАЛ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ

Критерії оцінювання результатів навчання

Когнітивні процеси	Із суттєвою допомогою вчителя / вчительки розпізнає окремі історичні факти, події, поняття, назви джерел або елементи карти, лише впізнаючи вже почуте чи побачене раніше.
Навчальна діяльність	Називає 1–2 факти, дати або терміни за прямою підказкою; не може пояснити їхній зміст.
Рівень самостійності	Виконує завдання лише разом із учителем / ученицею, потребує постійного покрокового керівництва.
Рівень комунікації та взаємодії	Не бере участі в обговоренні чи груповій роботі; відповідає окремими словами лише за спонуканням.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються вкрай рідко, у поодиноких, ситуативних випадках.

Когнітивні процеси	Впізнає окремі історичні факти, персоналії, дати, поняття за допомогою навідних запитань; фрагментарно орієнтується у змісті найпростішого джерела чи карти.
Навчальна діяльність	Відтворює 2–3 факти або терміни зі значними неточностями; плутає хронологічну послідовність подій.
Рівень самостійності	Працює за детальним покроковим зразком, потребує постійних підказок і контролю з боку вчителя.
Рівень комунікації та взаємодії	Приєднується до групи, але виконує лише допоміжну роль, майже не висловлюється.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються рідко, здебільшого під контролем дорослого.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

Когнітивні процеси	Розпізнає та частково відтворює основні історичні факти, події, поняття; називає елементи карти чи джерела за зразком.
Навчальна діяльність	Відтворює зміст 3–4 фактів / подій / понять зі значною допомогою вчителя; хронологічну послідовність вибудовує лише за підказкою.
Рівень самостійності	Виконує окремі етапи завдання самостійно за наявності чіткого алгоритму; на складніших етапах потребує допомоги.
Рівень комунікації та взаємодії	Бере участь у груповій роботі за визначеною роллю, відповідає на прямі запитання однослівно чи короткими фразами.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються епізодично, переважно в добре знайомих навчальних ситуаціях.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

4

БАЛИ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ

Критерії оцінювання результатів навчання

Когнітивні процеси	Розуміє зміст основних історичних фактів, подій і понять; за допомогою вчителя співвідносить подію з часом і місцем на карті.
Навчальна діяльність	Переказує зміст історичного джерела чи суспільного явища своїми словами, припускаючись помилок; вибудовує просту хронологічну послідовність.
Рівень самостійності	Самостійно виконує типові завдання за зразком, потребує допомоги в нових або змінених ситуаціях.
Рівень комунікації та взаємодії	Бере участь у парній або груповій роботі, висловлює власну думку короткими реченнями, здебільшого підтримує вже сказане іншими.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються час від часу, переважно в стандартних навчальних ситуаціях.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

5

БАЛІВ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ

Критерії оцінювання результатів навчання

Когнітивні процеси	Розуміє причини й наслідки основних історичних подій, зміст суспільних явищ і понять; читає легенду карти, розрізняє основні типи історичних джерел.
Навчальна діяльність	Складає хронологічну послідовність подій, порівнює два факти чи поняття за поданими вчителем ознаками.
Рівень самостійності	Самостійно виконує більшість типових завдань, епізодично звертається по допомогу в складніших випадках.
Рівень комунікації та взаємодії	Активно слухає інших у групі, ставить уточнювальні запитання, аргументує власну думку одним-двома реченнями.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються регулярно в знайомих, децю варіативних навчальних ситуаціях.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

6

БАЛІВ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ

Критерії оцінювання результатів навчання

Когнітивні процеси	Пояснює зв'язок між подіями, поняттями та суспільними явищами; співвідносить інформацію з різних джерел — тексту, карти, хронологічної таблиці.
Навчальна діяльність	Самостійно складає стислу розповідь про подію чи явище з опорою на 2–3 джерела; доречно використовує історичні та суспільствознавчі поняття.
Рівень самостійності	Самостійно планує послідовність виконання типового завдання, звертається по допомогу лише в нестандартних ситуаціях.
Рівень комунікації та взаємодії	Виконує визначену роль у групі, узгоджує свою позицію з іншими учасниками, коректно висловлює незгоду.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються стабільно в більшості навчальних ситуацій цього рівня складності.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

Когнітивні процеси	Аналізує історичні факти й події, встановлює причиново-наслідкові зв'язки; критично сприймає зміст джерела, звертаючи увагу на його походження та контекст.
Навчальна діяльність	Порівнює декілька подій чи понять за самостійно визначеними критеріями; працює з картою, встановлюючи просторові зв'язки між подіями.
Рівень самостійності	Самостійно виконує завдання середньої складності, добирає доцільний спосіб його розв'язання.
Рівень комунікації та взаємодії	Ініціює обговорення в групі, аргументовано висловлює власну позицію, враховує аргументи інших учасників.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються систематично в більшості навчальних ситуацій, зокрема частково нових.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

8

БАЛІВ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ*Критерії оцінювання результатів навчання*

Когнітивні процеси	Аналізує й систематизує історичні факти, події, суспільні явища; зіставляє інформацію з кількох джерел, виявляє в них спільне й відмінне.
Навчальна діяльність	Складає розгорнуту розповідь чи пояснення з використанням історичних понять, карти, хронології; формулює висновки на основі проаналізованої інформації.
Рівень самостійності	Самостійно виконує завдання, обирає й обґрунтовує спосіб його виконання; звертається по допомогу лише в нетипових ситуаціях.
Рівень комунікації та взаємодії	Активно й конструктивно співпрацює в групі, бере на себе відповідальність за частину спільного завдання, тактовно опонує.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються стабільно й послідовно в різних, зокрема ускладнених, навчальних ситуаціях.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі

9

БАЛІВ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ*Критерії оцінювання результатів навчання*

Когнітивні процеси	Самостійно аналізує й оцінює історичні факти, події, суспільні явища; критично працює з кількома джерелами, виявляючи ознаки їх достовірності чи упередженості.
Навчальна діяльність	Аргументовано пояснює закономірності історичного процесу, використовує карту й хронологію як інструмент доведення власної тези.
Рівень самостійності	Самостійно розв'язує завдання підвищеної складності, застосовує відомі способи дій у дещо змінених ситуаціях.
Рівень комунікації та взаємодії	Організовує роботу групи на окремих етапах, чітко й переконливо аргументує позицію, конструктивно реагує на критику.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються стало, у широкому спектрі навчальних ситуацій.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

10

БАЛІВ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ

Критерії оцінювання результатів навчання

Когнітивні процеси	Критично аналізує й порівнює історичні джерела різних типів, виявляє в них різні точки зору й можливу упередженість; встановлює складні причиново-наслідкові та просторово-часові зв'язки.
Навчальна діяльність	Самостійно формулює обґрунтовані висновки про історичні події та суспільні явища, підкріплюючи їх фактами, картографічним і хронологічним матеріалом.
Рівень самостійності	Самостійно визначає стратегію виконання складного завдання, переносить набуті вміння в нову навчальну ситуацію.
Рівень комунікації та взаємодії	Ініціює й модерує дискусію в групі, вибудовує аргументовану позицію з урахуванням альтернативних поглядів, толерантно ставиться до опонентів.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються послідовно й систематично в переважній більшості, зокрема нестандартних, ситуацій.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

Когнітивні процеси	Синтезує інформацію з різнопланових джерел — текстових, картографічних, статистичних; самостійно виявляє закономірності суспільного розвитку, оцінює значення подій для сучасності.
Навчальна діяльність	Створює самостійний аналітичний продукт (есе, порівняльну таблицю, презентацію), у якому обґрунтовано інтерпретує факти, поняття, суспільні явища.
Рівень самостійності	Самостійно й творчо розв'язує нестандартні завдання, обирає власну дослідницьку стратегію.
Рівень комунікації та взаємодії	Ефективно організовує групову роботу, розподіляє ролі, узгоджує колективну позицію, аргументовано й етично відстоює власну точку зору в дискусії.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються стійко в усіх типах навчальних ситуацій, зокрема проблемних.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.

12

БАЛІВ

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ

Критерії оцінювання результатів навчання

Когнітивні процеси	Вільно й критично оперує історичними фактами, подіями, поняттями, джерелами, картографічним і хронологічним матеріалом; самостійно виявляє й пояснює складні суспільні закономірності, дає власну обґрунтовану оцінку історичним процесам.
Навчальна діяльність	Створює оригінальний дослідницький продукт із чіткою аргументацією, коректним використанням джерел і фахової термінології; переконливо доводить власну позицію з опорою на кілька доказів.
Рівень самостійності	Повністю самостійно й творчо виконує завдання будь-якої складності, зокрема нестандартні та проблемні; здатний / здатна самостійно поставити дослідницьке завдання.
Рівень комунікації та взаємодії	Є лідером / лідеркою або рівноправним ініціативним учасником / учасницею групової роботи, уміло модерує дискусію, аргументовано й толерантно відстоює позицію, конструктивно враховує протилежні погляди.
Частота вияву умінь	Уміння виявляються стабільно, системно й у повному обсязі в будь-яких, зокрема нових і нестандартних, навчальних ситуаціях.

Охоплює роботу з історичними фактами й подіями, поняттями, джерелами, картами, хронологією, суспільними явищами, уміння аргументувати власну позицію та працювати в групі.